ⓘ Stan na 9.11.2026: obywatelska propozycja pro bono. Żadna instytucja jej nie zatwierdziła, nie rozpoczęła realizacji ani nie przyznała pieniędzy. Pilotaż 2027 jest projektem, nie został uruchomiony. Obowiązuje wersja 1.5.1 (450 mln zł rocznie); wariant K (486,7 mln zł) jest osobnym wariantem korygującym, który wymaga dalszej oceny i nie jest zatwierdzonym budżetem.

1

# Streszczenie

- **Cel:** więcej dzieci w wieku 6–13 lat regularnie trenuje z płatnym, ocenianym trenerem blisko domu; mocniejsze akademie i publiczne wskaźniki, lata 2027–2034. Ambicje sportowe są tłem, nie obiecanym wynikiem.
- **Skala:** 5000 płatnych trenerów daje ok. 150 000 miejsc, czyli ok. 4,8% z 3 154 284 dzieci 6–13 lat (GUS 2025). Program uzupełnia system, nie obejmuje każdego dziecka.
- **Budżet operacyjny:** 450 mln zł rocznie w pełnej skali (2030 r.), w tym 103,8 mln zł istniejących programów. Lata 2027–2030 razem: 1214,9 mln zł, z tego 799,7 mln zł nowych pieniędzy. Inwestycje jednorazowo (wariant B): ok. 566,7 mln zł, źródło niezapewnione.
- **Wynik audytu:** 3000 zł pełnego kosztu trenera jest zgodne z prawem pracy 2027, ale pokrywa standard ok. 34,6 h w miesiącu tylko do ok. 72–73 zł brutto za godzinę (zależnie od tego, czy trener ma inną pracę) (PZPN refunduje do 80 zł). Koszty poza stawką: 4,4–14,9 mln zł rocznie, zależnie od modelu pracodawcy. Wariant korygujący K: 486,7 mln zł (+36,7).
- **Pierwsza decyzja:** czy ocenić propozycję i przeprowadzić pilotaż 2027 (3 województwa, 100 Orlików, ok. 60 mln zł) z grupą porównawczą i niezależnym ewaluatorem.

2

# Executive summary (English)

Polska 2038 is an open, pro bono citizens' proposal for the systemic modernisation of Polish football. It is not an official programme: no institution has approved, started or funded it, and the 2027 pilot has not been launched.

- **Goal:** more children aged 6–13 training regularly with a paid, assessed coach close to home, 2027–2034.
- **Scale and cost:** 5,000 paid coaches, about 150,000 places (4.8% of children aged 6–13). Operating budget PLN 450 million a year at full scale, including PLN 103.8 million of existing programmes; one-off investment about PLN 566.7 million.
- **Audit finding:** PLN 3,000 full employer cost per coach per month is legal under 2027 labour law, but covers the coaching standard only up to about PLN 72–73 gross per hour, below the PLN 80 per hour PZPN refunds. A corrective variant K (PLN 486.7 million a year) is published separately; it needs further assessment and is not an approved budget. The baseline model 1.5.1 (PLN 450 million) remains in force.
- **What is new:** most elements adapt proven practice (Iceland, Germany, Denmark, the Netherlands, Norway, France). Combined here: one multi-year programme with public status tracking, a pilot with randomised start order before scaling, and an access index with “missing data is not zero”. We do not claim any of this is a world first.
- **First decision:** whether the Ministry of Sport and PZPN assess the proposal and run a 2027 pilot (3 regions, 100 Orlik pitches, about PLN 60 million) with independent evaluation.

3

# Analiza finansowa

Odtwarzalne obliczenia: skrypt scripts/audyt-ekonomiczny.mjs i plik CSV na stronie Metodologia.

ⓘ Wariant korygujący K wymaga dalszej oceny przez ekspertów i instytucje oraz decyzji autora. Nie jest zatwierdzonym budżetem. Strona, kalkulatory i pakiet stosują wariant bazowy 1.5.1 (450 mln zł rocznie); wariant K niczego nie podmienia.

| Pozycja | 1.5.1 | Wariant K | Różnica | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|

| Pozycja | 1.5.1 | Wariant K | Różnica | Uzasadnienie |
|---|---|---|---|---|
| **Płatni trenerzy dzieci** | 180 | 201 | 21 | Stawka 3350 zł zamiast 3000 zł: standard ok. 34,6 h w miesiącu przy 80 zł/h (limit refundacji PZPN) kosztuje 3268 zł (3335 zł, gdy trener ma inną pracę i Fundusz Pracy jest należny). Nadwyżka do ok. 4,9 mln zł rocznie pokrywa tylko część kosztów poza stawką. Ta sama liczba trenerów. |
| **Centra i bazy regionalne** | 90 | 90 | 0 | bez zmian |
| **Premie za akademie i U21** | 60 | 60 | 0 | bez zmian |
| **Edukacja i ocena trenerów** | 30 | 30 | 0 | bez zmian |
| **Piłka dziewcząt i w szkole** | 30 | 30 | 0 | bez zmian |
| **Bezpieczny stadion i kibice** | 30 | 30 | 0 | bez zmian |
| **Biuro programu, dane, komunikacja** | 30 | 30 | 0 | bez zmian |
| **Eksploatacja hal i zadaszeń (od 2031 r.)** | 0 | 12,7 | 12,7 | Środek przedziału 11,4–13,9 mln zł z kosztorysu 1.5.1. W latach 2028–2030 mniej, według oddanych obiektów. |
| **Niezależna ewaluacja programu** | 0 | 3 | 3 | Wydzielona z biura programu, żeby ewaluator nie zależał od operatora. Kwota jest założeniem autorskim do wyceny przez instytucję. |

| Forma | Brutto | Netto | Brutto za godzinę | Ocena |
|---|---|---|---|---|
| **Umowa o pracę, część etatu (program jedynym tytułem)** | 2541,73 | 1995,87 | 73,46 | zalecana dla trenera stałej grupy |
| **Umowa o pracę, część etatu, trener ma też inną pracę** | 2490,04 | 1727,28 | 71,97 | częsty przypadek (np. nauczyciel WF) |
| **Umowa zlecenia, jedyne źródło dochodu** | 2541,73 | 2052,53 | 73,46 | dopuszczalna |
| **Zlecenie, student do 26 lat** | 3000 | 3000 | 86,71 | uzupełnienie, nie podstawa budżetu |
| **Zlecenie przy etacie u innego pracodawcy (np. nauczyciel WF)** | 3000 | 2442 | 86,71 | uzupełnienie, nie podstawa budżetu |
| **Działalność gospodarcza (faktura)** | — | — | — | niezalecana jako model programu |

## Rekomendacja wynikająca z obliczeń

1. Kwota 3000 zł jest zgodna z prawem pracy 2027. Daje ok. 2541,73 zł brutto (ok. 73 zł/h), gdy program jest jedynym tytułem do ubezpieczeń trenera, albo ok. 2490,04 zł brutto (ok. 72 zł/h), gdy trener ma inną pracę i należy się Fundusz Pracy. Nie ma błędu rachunkowego.

2. Słabość nie leży w legalności, tylko w rynku: 3000 zł nie pokrywa standardu przy stawce 80 zł/h, którą PZPN refunduje w certyfikacji, i nie obejmuje kosztów poza stawką: 4,4–9 mln zł rocznie zawsze (PPK, choroba, badania) i do 5,9 mln zł zależnie od pracodawcy (fundusz socjalny, PFRON).
3. Wniosek z obliczeń: 450 mln zł (wersja 1.5.1) pozostaje wariantem bazowym. Wariant korygujący K (486,7 mln zł) lepiej pokrywa standard pracy trenera, ale wymaga dalszej oceny przez ekspertów i instytucje, w tym wyboru modelu pracodawcy. K nie jest zatwierdzonym budżetem.
4. Formy tańsze (zlecenie studenta, zlecenie przy etacie nauczyciela) mogą obniżyć koszt w praktyce, ale nie powinny być podstawą budżetu, bo zależą od sytuacji konkretnych osób.
5. Pilotaż 2027 powinien zmierzyć faktyczne stawki i formy zatrudnienia trenerów (miernik w karcie pilotażu), zanim program wejdzie w pełną skalę.

Eksploatacja hal po oddaniu wszystkich obiektów: 11,4–13,9 mln zł rocznie od 2031 r., poza budżetem 1.5.1 (luka do decyzji). Szczegóły: audyt ekonomiczny, budżet i kalkulator.

4

# Model reformy: sześć filarów

| Filar | Razem | Nowe środki | Instytucje | Potrzebne decyzje | Podstawy prawne |
|---|---|---|---|---|---|
| **1. Polski Model Gry** | 10 | 10 | PZPN (zarząd, departament szkolenia), wojewódzkie ZPN. | Uchwała zarządu PZPN o statusie modelu gry i konkursie; regulaminy rozgrywek dzieci w wojewódzkich ZPN. | Autonomia związku sportowego (ustawa o sporcie, statut PZPN). Bez zmian ustaw. |
| **2. Trener jako zawód** | 210 | 181,2 | MSiT (program), gminy (umowy, wkład), PZPN (licencje, kursy), AWF i Instytut Sportu (ocena). | Program MSiT z naborem; uchwały rad gmin; porozumienie PZPN z uczelniami; decyzja PZPN o części UEFA HatTrick na edukację. | Kodeks pracy, płaca minimalna 2027 (4950 zł, 32,30 zł/h), ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Fundusz Pracy, art. 259), ustawa o finansach publicznych (dotacje), standardy ochrony małoletnich. |
| **3. Talent i infrastruktura** | 90 | 43 | PZPN i wojewódzkie ZPN (bazy, certyfikacja), MSiT (dotacje, inwestycje), samorządy (obiekty, grunty). | Program inwestycyjny MSiT i samorządów; decyzja MSiT o zasadach certyfikacji; umowy właścicieli obiektów z operatorem. | Prawo budowlane (prawo do gruntu, pozwolenia), ustawa o finansach publicznych, prawo zamówień publicznych, pomoc publiczna przy obiektach klubów. |

| Filar | Razem | Nowe środki | Instytucje | Potrzebne decyzje | Podstawy prawne |
|---|---|---|---|---|---|
| **4. Ligi i kluby** | 60 | 32 | PZPN (licencja), Ekstraklasa SA, kluby, MSiT (jeśli środki publiczne). | Zmiana podręcznika licencyjnego; zasady Młodzieżowca 2.0 na kilka sezonów; wzór umowy rozwojowej uzgodniony z klubami. | Podręcznik licencyjny zgodny z wymaganiami UEFA; przepisy FIFA o transferach (RSTP); art. 45 TFUE (bez kryterium obywatelstwa); pomoc publiczna dla spółek (GBER). |
| **5. Nowoczesny PZPN i biuro programu** | 20 | 20 | PZPN (zjazd, zarząd), MSiT (ewaluator, nabór), GUS (dane zbiorcze). | Zmiana statutu PZPN na zjeździe; porozumienie o udostępnianiu danych zbiorczych; wybór ewaluatora. | Statut PZPN, statuty FIFA i UEFA (autonomia związku), ustawa o sporcie, RODO (ocena skutków przed zbieraniem danych). |
| **6. Kibice, kobiety, szkoła** | 60 | 60 | PZPN (departament piłki kobiet), MSiT, MEN i szkoły, samorządy, kluby i Ekstraklasa SA. | Przyjęcie strategii po 2026 r.; programy MSiT i MEN; warunek ochrony małoletnich w regulaminach dotacji. | Ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (standardy od 15.08.2024), ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych, prawo oświatowe. |

| Filar | Mierniki | Ryzyka | Harmonogram |
|---|---|---|---|
| **1. Polski Model Gry** | Nowe wydanie modelu w 2027 r.; Odsetek rozgrywek U6–U11 bez tabel i z równym czasem gry, według wojewódzkich ZPN | Model zostaje poradnikiem bez skutku w certyfikacji; Opór części klubów i rodziców wobec gier bez wyników (spór w Niemczech, 2023) | 2027: uchwała i konkurs. 2028: standard w certyfikacji. Co roku: raport stosowania. |
| **2. Trener jako zawód** | 5000 płatnych trenerów w 2030 r.; 70% grup U6–U13 z trenerem z licencją; 100% trenerów programu objętych oceną do 2029 r. | Za mało trenerów z licencją (brak danych PZPN według gmin); Stawka 3000 zł nie pokrywa standardu przy 80 zł/h (audyt); Pozorne zlecenia zamiast umów o pracę | 2027: 500 trenerów w pilotażu. 2028–2030: wzrost do 5000 według bramek decyzyjnych. |
| **3. Talent i infrastruktura** | 30 baz w pilotażu 2027 r., ok. 300 baz i 16 centrów w 2030 r.; Wynik indeksu dostępności w gminach pilotażu wobec pomiaru bazowego | Brak źródła finansowania inwestycji; Koszt eksploatacji hal poza budżetem; Bazy w miastach zamiast tam, gdzie brakuje zajęć | 2027: 30 baz w pilotażu. 2028–2031: oddawanie obiektów (centra 3/8/12/16, zadaszenia 17/34/50). |
| **4. Ligi i kluby** | Minuty wychowanków w Ekstraklasie +50% do 2030 r.; Akademie z wynikiem audytu w licencji | Kluby odrzucą zmiany licencji lub umowę (jak 4.05.2026 propozycję 8 Polaków w kadrze); Pomoc publiczna dla spółek akcyjnych wymaga notyfikacji lub mieszczenia się w GBER | 2027: konsultacje i pierwsze umowy w klubach pilotażu. Od 2028/29: kryterium licencji z okresem przejściowym. |
| **5. Nowoczesny PZPN i biuro programu** | Zmiana statutu na zjeździe 2027 r.; Raporty wskaźników publikowane w terminie: 100%; Raport ewaluacji pilotażu w styczniu 2028 r. | Zmiana statutu nie uzyska większości na zjeździe; Ingerencja państwa w autonomię związku (ryzyko sankcji FIFA); Dane PZPN niedostępne | 2027: biuro, pilotaż, projekt zmian statutu. Co kwartał od 2027 r.: raport wskaźników. |

| Filar | Mierniki | Ryzyka | Harmonogram |
|---|---|---|---|
| **6. Kibice, kobiety, szkoła** | +30% dziewcząt wśród zarejestrowanych do 2030 r.; 100% klubów programu z wdrożonym standardem ochrony dzieci | Brak danych o rejestracji dziewcząt według gmin; Program szkolny dubluje działania MEN | 2027: projekt strategii i warunek ochrony dzieci w pilotażu. 2028–2030: ośrodki regionalne dla dziewcząt. |

Innowacje przekrojowe: A. Krajowy system wiedzy o szkoleniu; B. Indeks dostępności szkolenia; C. Silnik rozwoju trenerów; D. Ścieżka rozwoju talentu U6–U21; E. Umowa rozwojowa klubu; F. Pilotaż 2027 oparty na dowodach. Pełny opis: Model reformy.

5

# Projekt pilotażu 2027

ⓘ Pilotaż 2027 jest projektem do oceny. Nie został uruchomiony, nie ma naboru, ewaluatora ani finansowania. Poniższy protokół opisuje, jak można by go zbadać, gdyby MSiT i PZPN zdecydowały o starcie.

| Element | Założenie |
|---|---|
| **Okres** | Kwiecień–grudzień 2027 (9 miesięcy), raport końcowy w styczniu 2028 r. |
| **Zasięg** | 3 województwa wyłonione w otwartym naborze, 100 Orlików i współpracujące z nimi kluby |
| **Trenerzy** | Ok. 500, średnio 5 na obiekt, grupy U6–U13 |
| **Dzieci** | Ok. 15 tys. (500 trenerów × 2 grupy × ok. 15 dzieci) |
| **Budżet** | Ok. 60 mln zł, w tym 15 mln zł na trenerów: 13,5 mln zł wynagrodzeń (500 × 3000 zł × 9 miesięcy) i 1,5 mln zł rezerwy (10%) na zastępstwa, rekrutację i szkolenie wstępne z ochrony dzieci |
| **Koszt jednostkowy** | Trener: 3000 zł miesięcznie (pełny koszt). Wynagrodzenia trenerów: ok. 900 zł na dziecko za 9 miesięcy. Cały pilotaż z bazami, oceną i biurem: ok. 4000 zł na dziecko |
| **Kto ocenia** | Niezależny ewaluator wybrany przez MSiT (np. AWF lub Instytut Sportu – PIB), audyt finansowy w przetargu |

| Kod | Rodzaj | Hipoteza | Pomiar |
|---|---|---|---|
| **H1** | główna | Płatny trener przy Orliku zwiększa liczbę dzieci regularnie trenujących (co najmniej 2 zajęcia w tygodniu) na 1000 dzieci 6–13 lat w gminie. | Liczba dzieci z co najmniej 8 obecnościami w miesiącu, z dzienników zajęć, sprawdzana niezapowiedzianymi kontrolami. |
| **H2** | główna | Po 9 miesiącach w grupach zostaje co najmniej 80% dzieci, więcej niż w grupie porównawczej; osobno dziewczęta i chłopcy. | Utrzymanie po 6 i 9 miesiącach. |

| Kod | Rodzaj | Hipoteza | Pomiar |
|---|---|---|---|
| **H3** | drugorzędna | Udział dziewcząt wśród regularnie trenujących rośnie wobec pomiaru bazowego. | Odsetek dziewcząt. |
| **H4** | drugorzędna | Jakość zajęć jest wyższa niż w grupie porównawczej. | Arkusz obserwacji, obserwator spoza klubu, losowa próba zajęć. |
| **H5** | eksploracyjna | Umiejętności ruchowe i techniczne dzieci rosną szybciej. | Krótki zestaw testów na losowej próbie, za zgodą rodziców, z korektą o wiek. Za krótki okres na rozstrzygnięcie. |

| Co mierzymy | Jak | Kto zbiera | Kiedy |
|---|---|---|---|
| **Dzieci regularnie trenujące na 1000 dzieci 6–13 lat w gminie** | Liczba dzieci z co najmniej 8 obecnościami w miesiącu w klubach i przy Orlikach; mianownik z GUS BDL. | Kluby i gminy według jednego wzoru, weryfikacja próby przez ewaluatora | III–IV 2027 i co kwartał |
| **Utrzymanie w grupach** | Odsetek dzieci obecnych po 6 i 9 miesiącach, osobno dziewczęta i chłopcy, tylko liczby zbiorcze na grupę. | Trenerzy w dzienniku zajęć | po 6 i 9 miesiącach |
| **Jakość zajęć** | Arkusz obserwacji (organizacja, czas aktywności, informacja zwrotna, bezpieczeństwo) na losowej próbie zajęć. | Obserwatorzy spoza klubu, przeszkoleni przez ewaluatora | IV 2027 i XI 2027 |
| **Trenerzy** | Licencja, forma zatrudnienia, stawka brutto za godzinę, rotacja. | Operator programu, dane zbiorcze | start i koniec |
| **Umiejętności (eksploracyjnie)** | Krótki zestaw testów ruchowych i technicznych na losowej próbie grup, z korektą o wiek. | Ewaluator | IV i XII 2027, tylko za zgodą rodziców |
| **Koszt** | Wydatki według pozycji, wkład gmin, koszt na dodatkowe regularnie trenujące dziecko. | Operator i audytor finansowy | co kwartał |

| Metoda | Na czym polega | Słabości |
|---|---|---|
| **Losowa kolejność startu (schodkowa)** | Orliki zakwalifikowane do pilotażu losują turę: kwiecień albo wrzesień 2027 r. Przez pierwsze 5 miesięcy druga tura jest grupą porównawczą. | Krótki okres porównania (5 miesięcy); lato zmniejsza aktywność; wymaga zgody na losowanie w regulaminie naboru (pytanie P2 do prawnika). |
| **Różnica w różnicach** | Gminy pilotażu wobec podobnych gmin z innych województw (liczba dzieci, typ gminy, dochody własne), pomiar przed i po. | Gminy nie są losowane; różnice, których nie widać w danych GUS, mogą zniekształcić wynik. Wymaga zgody gmin porównawczych na pomiar. |

Szacunkowy koszt niezależnej ewaluacji: 1,7–2,7 mln zł (do wyceny w przetargu).

### Ochrona dzieci i danych

- Żadne dziecko nie traci dotychczasowych zajęć ani wsparcia. Druga tura dostaje trenerów w tym samym roku.

- Każdy trener i obserwator: informacja z Krajowego Rejestru Karnego i rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym przed pierwszym kontaktem z dziećmi; klub z wdrożonym standardem ochrony małoletnich.
- Testy umiejętności i zdjęcia tylko za pisemną zgodą rodzica oraz za zgodą dziecka wyrażoną na miarę jego wieku; dziecko może przerwać w każdej chwili.
- Minimalizacja danych: ewaluator dostaje dane zbiorcze na grupę; dane indywidualne z testów pseudonimizowane, przechowywane u ewaluatora, usuwane po raporcie.
- Ocena skutków dla ochrony danych (art. 35 RODO) i opinia komisji etycznej uczelni przed pomiarem bazowym.
- Inicjatywa Polska 2038 nie zbiera żadnych danych dzieci i nie ma do nich dostępu.
- Wyniki publikowane tylko zbiorczo, bez gmin i grup, w których liczba dzieci jest mniejsza niż 10.

Warunki wstrzymania

- Mniej niż 60% stanowisk trenerów obsadzonych do 30.06.2027 r.
- Mniej niż 60% dzieci zostaje po 6 miesiącach.
- Zastrzeżenia audytora do wydatków lub brak wkładu gmin.
- Naruszenie standardu ochrony dzieci (wstrzymanie wypłat dla klubu).

6

## Porównanie z obecnymi działaniami PZPN

Ostatnia ogólna strategia PZPN, którą odczytaliśmy, obejmowała lata 2020–2025; w sprawozdaniu za 2021–2025 nie znaleźliśmy zapowiedzi następnej. Strategia piłki kobiet obejmuje lata 2022–2026. Porównujemy więc plan z działaniami opisanymi w sprawozdaniu PZPN i z programami, które działają dziś. Jeżeli PZPN przyjął nowszy dokument, porównanie trzeba powtórzyć.

| Filar | Dziś w Polsce | Adaptacja dobrych praktyk | Co nowe |
|---|---|---|---|

| Filar | Dziś w Polsce | Adaptacja dobrych praktyk | Co nowe |
|---|---|---|---|
| **1. Polski Model Gry** | Narodowy Model Gry od 2018 r. jako zbiór poradników (dodatki o piłce kobiet, grze 7 na 7 i motoryce). PZPN zrezygnował ze współzawodnictwa do U-11 (sprawozdanie 2021–2025). | Jedna filozofia gry (Belgia), brak tabel u dzieci (Norwegia, Niemcy). Rezygnację ze współzawodnictwa do U-11 PZPN już wprowadził. | Nic istotnie nowego. Wkład planu: obowiązkowość standardu i publiczny raport jego stosowania. |
| **2. Trener jako zawód** | Certyfikacja szkółek dofinansowuje trenerów do 80 zł za godzinę; w 2025 r. 1450 szkółek z certyfikatem i 7185 trenerów. Konwencja Trenerska PZPN 2025 porządkuje kursy według konwencji UEFA. | Płatny trener z licencją przy każdej grupie (Islandia), bazy z płatnymi trenerami (Niemcy), licencja trenera dzieci na najniższym poziomie (Japonia), kurs online (USA). | Skala i miejsce: stały, płatny trener przy publicznym boisku (Orlik) w całym kraju, rozliczany jednym wskaźnikiem dostępu. |
| **3. Talent i infrastruktura** | Certyfikacja szkółek (zielony do złotego), Akademia Młodych Orłów, audyt akademii Double Pass w Ekstraklasie. Brak publicznej mapy dostępności szkolenia. | Sieć baz talentów (Niemcy), ośrodki federacji, także dla dziewcząt (Francja), obiekty całoroczne (Islandia). | Indeks dostępności z jawną metodologią, analizą wrażliwości i zasadą „brak danych to nie zero” jako podstawa kierowania pieniędzy, bez rankingu gmin. |
| **4. Ligi i kluby** | Młodzieżowiec 2.0 od 2025/26 (punkty tylko dla zawodników z obywatelstwem polskim); audyt Double Pass; wymogi licencyjne dotyczące szkolenia od 2025/26 (kursy dyrektora sportowego i akademii). | Licencja akademii za środowisko rozwoju (Dania), kategorie i audyt (Anglia), audyt z planem poprawy (Holandia), warunek edukacji (Brazylia). | Premie za minuty zawodników wyszkolonych w Polsce niezależnie od obywatelstwa oraz finansowanie w trzech częściach (dostęp, jakość, postęp) w jednej umowie wieloletniej. |
| **5. Nowoczesny PZPN i biuro programu** | Ustawowy limit dwóch kadencji prezesa; sprawozdanie z działalności co kadencję. Nie znaleźliśmy publicznego panelu wskaźników szkolenia. | Analiza ekosystemu talentów (FIFA TDS), dane operatora akademii (Anglia), cykl finansowania z premiami za programy (UEFA HatTrick). | Tablica rozliczalności, w której status działania zmienia się tylko na podstawie dokumentu instytucji, oraz pilotaż z losową kolejnością startu przed decyzją o skali. |
| **6. Kibice, kobiety, szkoła** | Strategia piłki kobiet 2022–2026, departament piłki kobiet od 2021 r., program grantowy „Kobiety w grze” (600 tys. zł dla 74 klubów). | Ośrodki dla dziewcząt (Francja, Niemcy), ochrona dzieci w licencji (Holandia). | Sprawdzanie ustawowego standardu ochrony małoletnich jako warunek wypłaty dotacji i premii programu. |

„Nowe” znaczy tylko, że w odczytanych źródłach nie znaleźliśmy takiego rozwiązania. Nie przeszukaliśmy wszystkich krajów, więc nie twierdzimy, że to pierwsze takie rozwiązania na świecie.

7

# Benchmark międzynarodowy

19 systemów w 11 wymiarach. Benchmark porównuje rozwiązania, nie poziom piłki.

| Rozwiązanie | Wzory | Polska dziś | Propozycja | Do sprawdzenia |
|---|---|---|---|---|
| **Płatny trener blisko domu dziecka** | Niemcy, Islandia | Certyfikacja dofinansuje trenerów szkółek (do 80 zł/h). | 5000 płatnych trenerów przy Orlikach i 300 baz regionalnych. | Czy jest dość trenerów z licencją; realna stawka (audyt: 3000 zł pokrywa standard do ok. 73 zł/h). |
| **Licencja akademii za jakość szkolenia** | Dania, Anglia, Brazylia | Audyt Double Pass bez skutku w licencji. | Wynik audytu jako kryterium licencji od 2028/29, z okresem przejściowym. | Zgoda PZPN i Ekstraklasy SA; zgodność z podręcznikiem licencyjnym UEFA. |
| **Niezależny audyt akademii z planem poprawy** | Anglia, Holandia, Belgia | Double Pass w Ekstraklasie od 2025 r. | Publiczny raport zbiorczy audytów (bez danych dzieci) i plany naprawcze. | Zgoda klubów na publikację; zakres jawności. |
| **Bez tabel i selekcji małych dzieci** | Norwegia, Niemcy, Belgia | PZPN zrezygnował ze współzawodnictwa do U-11 (sprawozdanie 2021–2025); Narodowy Model Gry jako poradniki. | Utrzymanie decyzji PZPN, równy czas gry, zakaz premiowania wyników dzieci w finansowaniu. | Jak zasada działa w praktyce w 16 wojewódzkich ZPN (brak danych). |
| **Tania i lokalna edukacja trenerów** | Islandia, Hiszpania, Japonia, USA | Kursy UEFA w wojewódzkich ZPN. | Coach Development Engine: kurs wejściowy, mentoring, dofinansowanie UEFA C i B. | Koszt i liczba miejsc na kursach w Polsce. |
| **Obiekty całoroczne** | Islandia | Ok. 2477 Orlików, modernizacja MSiT. | 16 centrów z halami i 50 zadaszeń (wariant B, poza 450 mln zł). | Koszt eksploatacji hal 11–14 mln zł rocznie od 2031 r. (luka). |
| **Ścieżka dziewcząt** | Francja, Niemcy, Dania | Strategia piłki kobiet do 2026 r. | Nowa strategia 2027–2034, oferta dziewcząt jako komponent indeksu dostępności. | Dane o rejestracji dziewcząt według gmin. |
| **Edukacja i opieka nad młodym zawodnikiem** | Brazylia, Anglia | Nie ustaliliśmy takiego wymogu w licencji. | Talent Development Pathway: edukacja i wsparcie psychologiczne w umowie rozwojowej klubu. | Koszt opieki w klubach 1. i 2. ligi. |
| **Ochrona dzieci w licencji** | Holandia, Japonia | Ustawowe standardy od 15.08.2024. | Kontrola standardu przy licencji i dotacji, wstrzymanie wypłat przy naruszeniu. | Jak nie dublować obowiązków ustawowych. |
| **Ochrona przed przejmowaniem dzieci** | Anglia, Brazylia | Przepisy FIFA i PZPN o ekwiwalencie. | Premie za minuty wychowanków (Wychowanek – Silny Klub), bez taryfikatora. | Zgodność z RSTP FIFA i art. 45 TFUE. |
| **Publiczna rozliczalność i otwarte dane** | Świat, Anglia | Brak publicznych wskaźników szkolenia. | Public Accountability Dashboard, otwarte dane CSV, Football Intelligence System bez danych dzieci. | Nie ustaliliśmy, czy którykolwiek kraj publikuje podobny panel; wymaga sprawdzenia. |

| Rozwiązanie | Wzory | Polska dziś | Propozycja | Do sprawdzenia |
|---|---|---|---|---|
| **Pilotaż z grupą porównawczą przed skalowaniem** | | Programy startują od razu w całym kraju. | Pilotaż 2027 z losową kolejnością startu i niezależną ewaluacją. | Dopuszczalność losowania w naborze dotacji. |
| **Wieloletnia umowa rozwojowa** | Niemcy, Europa | Programy roczne, osobne. | Club Development Contract 2027–2034 z bramkami decyzyjnymi. | Forma prawna (ustawa o sporcie, finanse publiczne), zgoda klubów. |

Pełny benchmark ze źródłami i datami

— 8

# Raport ryzyk

| Kod | Ryzyko | Źródło | Pewność | Ograniczenia |
|---|---|---|---|---|
| **R1** | Za mało trenerów z licencją, żeby obsadzić 5000 stanowisk do 2030 r. | Audyt | średnia | Brak danych o podaży (B1). |
| **R2** | Koszt eksploatacji hal 11–14 mln zł rocznie od 2031 r. poza budżetem. | Kosztorys 1.5.1 | średnia | Ceny energii niepewne. |
| **R3** | Brak umowy wieloletniej: program może się skończyć po roku. | Audyt prawny | wysoka | — |
| **R4** | Kluby odmówią udziału w umowie rozwojowej. | Audyt instytucjonalny | średnia | Brak konsultacji z klubami. |

| Perspektywa | Zastrzeżenie | Stan | Kto powinien sprawdzić |
|---|---|---|---|
| **Ekonomista sportu** | Koszt na dziecko nie ma porównania z alternatywami (np. bon sportowy dla rodzin, dotacja dla klubów). | Plan liczy koszt, ale nie porównuje opłacalności z innymi instrumentami. Pilotaż zmierzy koszt na dodatkowe trenujące dziecko, co pozwoli na porównanie dopiero po 2027 r. | Ekonomista sportu lub zdrowia publicznego |
| **Ekonomista sportu** | Efekt substytucji: trener opłacany przez program może zastąpić trenera, którego klub i tak by opłacił. | Plan nie mierzy tego efektu. Do dodania w pilotażu: pytanie o źródło finansowania trenera przed startem. | Ewaluator |
| **Trener i dyrektor akademii** | 5000 trenerów z licencją może nie istnieć w potrzebnych gminach. | Brak danych o trenerach według gmin. W certyfikowanych szkółkach pracuje 7185 trenerów (PZPN, 2025), ale wielu już ma pracę w klubach. | PZPN (rejestr licencji) |
| **Samorząd** | Eksploatacja hal (11–14 mln zł rocznie od 2031 r.) spadnie na gminy. | Luka opisana, nierozstrzygnięta; wariant K ją budżetuje. | Samorządy, MSiT |

Audyt krytyczny to pytania, które autorzy sami sobie postawili. Nie są to opinie prawdziwych osób ani instytucji. Pełna lista: Metodologia.

9

# Proponowane następne decyzje

| Kto | Decyzja | Koszt lub warunek |
|---|---|---|
| **MSiT i PZPN** | Czy ocenić propozycję i przeprowadzić pilotaż 2027 (3 województwa, 100 Orlików, ok. 60 mln zł)? | Proponowany termin: marzec 2027 r. To propozycja, nie zobowiązanie. |
| **MSiT i PZPN** | Czy certyfikacja szkółek i Nasi na Boisko wchodzą do planu (scenariusz podstawowy) czy zostają osobno (alternatywny)? | Różnica: 303,2 mln zł nowych pieniędzy w latach 2027–2030. |
| **PZPN** | Czy do istniejącej rezygnacji ze współzawodnictwa do U-11 dodać równy czas gry i publiczne sprawdzanie w wojewódzkich ZPN? | Bez kosztu budżetowego; zmiana regulaminów. |
| **PZPN i Ekstraklasa SA** | Czy wynik audytu akademii ma być kryterium licencji od sezonu 2028/29? | Bez kosztu; okres przejściowy. |
| **Autor propozycji** | Czy przyjąć wariant korygujący K audytu (486,7 mln zł zamiast 450) i jak zamknąć lukę eksploatacji hal? | Do czasu decyzji obowiązuje wersja 1.5.1. |
| **Rada Ministrów** | Czy po pilotażu ustanowić program wieloletni 2028–2034? | Tylko po pozytywnej ewaluacji pilotażu. |

## Możliwe następne kroki

1. Wyznaczyć osobę w instytucji do oceny propozycji i odpowiedzieć na wystąpienie z 25.10.2026 r.
2. Zlecić niezależną ocenę audytu ekonomicznego i prawnego (lista specjalistów na stronie Metodologia).
3. PZPN: sprawdzić, czy może udostępnić zbiorcze dane o trenerach z licencją według gmin (bez danych osobowych).
4. Wskazać trzy województwa zainteresowane pilotażem i rozpocząć pomiar bazowy.
5. Dopiero potem: decyzja o pilotażu i jego finansowaniu.

10

# Rejestr źródeł

Wybór źródeł użytych w tym pakiecie. Pełne listy: strony Źródła, Benchmark i Metodologia.

Rozporządzenie RM z 14.09.2026 w sprawie minimalnego wynagrodzenia i minimalnej stawki godzinowej w 2027 r. (Dz.U. 2026 poz. 1213), omówienie Portal Oświatowy 17.09.2026, 17.09.2026
Pełny koszt pracodawcy przy płacy minimalnej (Grant Thornton), 2026

PZPN, zasady rozliczenia dotacji MSiT 2025 dla szkółek z certyfikatem: do 80 zł za 60 min zajęć trenera, 16.07.2025
GUS BDL: ludność według pojedynczych roczników wieku (P1341), dzieci 6–13 lat, 2025, 27.10.2026 (pobranie)
Składki na FP: próg płacy minimalnej, sumowanie podstaw z kilku tytułów i zwolnienia, art. 259–263 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Poradnik Przedsiębiorcy), 4.11.2026
Fundusz Pracy (1%) i Fundusz Solidarnościowy (1,45%) w 2027 r., projekt ustawy budżetowej, druk nr 3150 (podatki.biz), odczyt 10.11.2026
Odpis podstawowy na ZFŚS w 2026 r.: 2943,23 zł (Gazeta Prawna), 20.02.2026
Wpłata na PFRON od 1.06.2026 r.: 3887,31 zł za brakujący etat (Infor), 1.06.2026
PZPN, Sprawozdanie z działalności 2021–2025, 2025, odczyt 10.11.2026
PZPN, Strategia PZPN na lata 2020–2025 (zapowiedź), 10.12.2020
PZPN, Strategia piłki nożnej kobiet w Polsce 2022–2026, 2.02.2023
PZPN, Podręcznik Licencyjny dla Klubów Ekstraklasy 2026/2027, 2026
PZPN, Młodzieżowiec 2.0 zastępuje Pro Junior System, 20.05.2025
DFB, Talentförderung (339 baz, ok. 1200 trenerów, ok. 14 000 zawodników), odczyt 10.11.2026
DFB, DFL i DFB wzmacniają rozwój talentów w centrach szkolenia (58 klubów), 24.10.2024
DFB, FAQ do nowych form gry dzieci, 2.03.2024
Sport1, „Reform der Reform" (spór o gry dzieci), 7.09.2023
Premier League, Elite Player Performance Plan, odczyt 10.11.2026
Premier League, kluczowe fakty o wpływie EPPP (10 lat), 18.11.2022
Wikipedia, Elite Player Performance Plan (krytyka, zamknięte akademie), odczyt 9.11.2026
FFF, Les chiffres de la formation française, 14.11.2023
RFEF, kwalifikacje wymagane do prowadzenia drużyn w rozgrywkach, 21.01.2026
The National, jak Hiszpania zdobyła piłkę reprezentacyjną (omówienie), 2.10.2026
Consultancy.nl, audyt akademii 40 klubów KNVB (program Kwaliteit & Performance), 25.03.2015
Kiwa, KNVB: certyfikat bezpiecznego klimatu w wymogach licencyjnych, 26.01.2023
FIFA Training Centre, Michel Sablon o filozofii gry Belgii, 10.04.2025
Double Pass i FIFA: analiza akademii w ok. 120 federacjach (materiał VUB), harmonogram 2020, plik 11.2022
UEFA, Cidade do Futebol: podstawy sukcesu Portugalii, 18.06.2024
NIF, zasady sportu dzieci, 2019
Eliteserien, raport klasyfikacji akademii 2017, 2017
FIFA Training Centre, studium przypadku Danii, 2022
DBU, podręcznik licencji młodzieży 2024–2026, 2024
KSÍ, Why is Icelandic football so successful recently (dane z końca 2018 r.), 2018
JFA, zasady, cel i historia systemu licencji trenerów, odczyt 10.11.2026
FIFA Training Centre, ścieżki talentów w Japonii, odczyt 9.11.2026
FIFA Training Centre, Korea: projekt „Made in Korea", 6.02.2025
Asiae, selekcja do kadry KFA Golden Age (omówienie), 13.03.2023
Lance!, certyfikat klubu szkolącego CBF, 4.04.2017
CIES Football Observatory, Weekly Post 546: piłkarze za granicą według kraju pochodzenia, 13.05.2026
MLS NEXT, Academy Division (ok. 230 klubów, ok. 25 000 zawodników), odczyt 10.11.2026
US Soccer, start platformy Learning Center, 06.2019
US Soccer, kurs online 4v4 dla trenerów grassroots, 02.2018
FIFA, uruchomienie Talent Development Scheme, 4.02.2022
UEFA, HatTrick VI (2024–2028), odczyt 10.11.2026
Croatia Week (Hina) o rankingu CIES akademii, 28.02.2025
PZPN, zasady rozliczenia dotacji MSiT 2025 dla szkółek z certyfikatem, 16.07.2025
MSiT, rozstrzygnięcie naboru 2026 w programie certyfikacji szkółek (47 mln zł), 18.03.2026
PZPN, start projektu Double Pass (2025–2028), 18.08.2025
MSiT, Nasi na Boisko, KLUB i Orliki (2026), 2026

PZPN, Młodzieżowiec 2.0 zastępuje Pro Junior System, 20.05.2025
PZPN, podsumowanie roku w szkoleniu (Polski Trener 2.0, Double Pass), 12.12.2025
PZPN, Strategia piłki kobiet 2022–2026, 2.02.2023
MS, standardy ochrony małoletnich (ustawa z 2023 r., obowiązek od 15.08.2024), odczyt 9.11.2026

Treść na licencji CC BY 4.0. Kontakt: polska2038@proton.me (Zespół inicjatywy Polska 2038).